

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Անուն Ազգանուն, զբաղեցրած պաշտոն

Մարինե Մկրտչյան, Ռուսական արվեստի թանգարան (պրոֆ. Ա. Աբրահամյան հավաքածու) ՊՈԱԿ-ի տնօրեն:

2. Գործուղման վայրը և ժամկետները

2026թ. ապրիլի 13-16-ը, Ռուսաստանի Դաշնություն, քաղաք Մոսկվա:

3. Հրավիրող կողմը

«Հրեաների թանգարան և եղբայրական կենտրոն»:

4. Գործուղման նպատակը (աշխատանքային ո՞ր խնդրի լուծման համար էր նախատեսված գործուղումը)

Գործուղման նպատակը՝ մասնակցել «Տրանսֆորմացիայի տարածություն. թանգարանները՝ հոգեկան և հուզական բարեկեցության համար» միջազգային ֆորումին որպես բանախոս՝ ներկայացնելու Ռուսական արվեստի թանգարանի կրթական ծրագրերը, որոնք ուղղված են տարեց անձանց ներգրավմանը, ինչպես նաև ծանոթանալու միջազգային փորձին և զարգացնելու մասնագիտական համագործակցությունները՝ թանգարանի կրթական և սոցիալական ծրագրերի կատարելագործման նպատակով:

5. Քննարկված թեմաները՝

- Թանգարանների դերը հոգեկան և հուզական բարեկեցության ապահովման գործում,
- Թանգարանային ծրագրերի ազդեցությունը տարբեր սոցիալական խմբերի, հասկապես տարեցների վրա,
- Կրթական և ներառական ծրագրերի մշակման և իրականացման արդյունավետ մեթոդներ,
- Միջազգային փորձի փոխանակում թանգարանների սոցիալական և համայնքային գործունեության ոլորտում,
- Թանգարանների համագործակցությունն առողջապահական և սոցիալական հաստատությունների հետ,
- Թանգարանների փոխակերպումը՝ որպես «ապաքինման» և սոցիալական ներգրավման տարածքներ:

6. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը.

Ֆորումի ընթացքում տեղի ունեցան հանդիպումներ և ելույթներ, որոնցում փորձագետներ Ֆատմա Մոստաֆան (Եգիպտոս) և Ի Եունմին (Կորեա) անդրադարձ կատարեցին թանգարանների դերին՝ որպես հուզական բարեկեցության և կրթական միջավայրերի: Ժամբա Ջուսուբալիևան (Ղրղզստան) ներկայացրեց թանգարանային մշակույթը՝ բարեկեցության և ինքնագիտակցության ձևավորման համատեքստում: Ֆոտեինի Վենիերին (Հունաստան) խոսեց թանգարանային թատրոնի մեթոդների մասին՝ բարդ լսարանների հետ աշխատանքի և հուզական լարվածության հաղթահարման համար: Օլգա Մինիցինան և Դինարա Խալիկովան (Ռուսաստան) ներկայացրին ներառականության և հասանելիության ապահովման մոտեցումները, Քսենիա Բայկինան (Ռուսաստան)՝ արտ-թերապիայի գործիքները, իսկ Օլգա Լեոնովան (Ռուսաստան)՝ «դանդաղ դիտման» մեթոդը: Քննարկումների ընթացքում ընդգծվեց թանգարանների սոցիալական դերակատարությունը և հոգեբանական աջակցության մեխանիզմների կիրառման կարևորությունը:

7. Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Ռուսական արվեստի թանգարանում նախատեսվում է զարգացնել և ընդլայնել տարեցների համար նախատեսված կրթական ծրագրերը՝ հիմք ընդունելով Սվետլանա Սարգսովայի հետ քննարկված փորձը: Միաժամանակ նախատեսվում է ներդնել ներառական և արտ-թերապևտիկ նոր մեթոդներ՝ կիրառելով փորձագետներ Պոլինա Ժուրակովսկայայի, Եկատերինա Վերչենովայի և Անաստասիա Բելոլուցկայայի առաջարկած մոտեցումները: Կարևորվում է նաև թանգարանային ծրագրերում ինտերակտիվ, շարժման և շփման վրա հիմնված գործիքների կիրառումը՝ փորձագետներ Լանա Օպալենիկի և Անդրեյ Պետրուշենկովի փորձի հիման վրա:

Որպես խոսնակ ստացել եմ ֆորումին մասնակցելու վկայական:

Ստորագրված փաստաթղթեր չեն արձանագրվել:

8. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

Հիմք ընդունելով Սվետլանա Սարգսովայի փորձը («Ֆորում դոնորների» ասոցիացիա)՝ առաջարկվում է Ռուսական արվեստի թանգարանում զարգացնել համագործակցությունը կոմերցիոն և դրամաշնորհային ոլորտների հետ՝ թանգարանի կրթական և սոցիալական ծրագրերի ֆինանսավորման բազմազանեցման նպատակով: Նախատեսվում է մշակել գործընկերության նոր ձևաչափեր և դրամաշնորհային հայտեր 2026 թ. ընթացքում՝ Ռուսական արվեստի թանգարանի կրթական ծրագրերի բաժնի և զարգացման պատասխանատուների ներգրավմամբ:

Նաև նախատեսվում է համագործակցել Հրեաների թանգարանի կրթական բաժնի հետ՝ լավագույն փորձի փոխանակման և արդյունավետ կրթական մոդելների ներմուծման նպատակով: Ակնկալվում է ապահովել ծրագրերի կայուն ֆինանսավորում, ընդլայնել շահառուների շրջանակը և բարձրացնել թանգարանի սոցիալական ազդեցությունը:

9. Ստորագրությունը, ամսաթիվը

20.04.2026թ.

